

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

STORM PÅ EKOLN VID ÖN FLÄSKJAN. — AMATÖRFOTO. C. G. ALM, UPSALA.

19:DE ÅRG.

DEN 14 APRIL 1918

N:o 28

Foto. Florman, Stockholm.

Klubb: Hengt Ståfverparra

Hagerbjelke

Bland de mera framstående krafter, som under det sista årtiondet tillförts Första kammarens högergrupp, intager den man, hvars bild man i dag finner på H. 8. D:s första sida, med obestriddlig rätt en af de främsta platserna. Både genom sitt lifliga intresse för allmänna ärenden, genom sin arbetsduglighet och sin lyckliga förmåga att göra sakliga inlägg i debatten har greve J. G. Lagerbjelke allt ifrån sin första riksdag förstått att göra sig högt skattad af sina meningsränder på samma gång som högt aktad af sina meningsmotståndare. Ännu i sin mandoms bästa kraft hör han och till de män inom kammaren, af hvilka det ännu länge kan väntas betydande och vägende inlägg i vårt parlamentariska lif.

Johan Gustaf Lagerbjelke är född i Stockholm den 3 juni 1860 samt son till dåvarande landshöfdingen i Södermanlands län, greve Gustaf Lagerbjelke och hans maka i andra gifvet Ebba Augusta Henrietta Ribbing. På fädernet har han sålunda parlamentariskt påbrå af mera ovanligt slag: fadern blef icke blott riddarhusets siste landtmarskalk inom ständsrepresentationen, utan äfven Första kammarens förste talman, hvilken under sitt mångåriga handhafvande af klubban mer än någon annan bidragit att skapa fasthet och stadga både i den kammarens och i hela tvåkammari riksdagens arbetsordning. Efter att år 1878 ha aflagt mogenhetsexamen vid Nyköpings högre allmänna läroverk kom han som student till Upsala, där han med ifver ägnade sig åt juridiska studier och redan efter fyra år var i stånd att aflägga juris utriusque kandidatexamen. Efter att därefter ha fullgjort vederbörlig tingstjänstgöring utnämndes han år 1886 till vice häradshöfding och ägnade sig därefter åt arbetet i den centrala administrationen. Han blef år 1887 amanuens i civildepartementet och år 1896 sekreterare och ledamot i patent- och registreringsverket samt befordrades år 1914 till byråchef därstädes.

Efter faderns död 1895 kom Lagerbjelke emellertid icke blott i besittning af grevetiteln, utan äfven af Älfsjö och Stufsta fideikommiss. Som stor fastighetsägare kallades han naturligtvis äfven att deltaga i det offentliga lifvet, särskildt i hufvudstaden, där han valdes till ledamot af kyrkorådet och stadsfullmäktige. I riksdagens första kammare invaldes han år 1909 af Stockholms läns landsting, där han gjorde sin debut som suppleant i tillfälligt utskott genom ett debattinlägg i den intrikata frågan om utredning rörande lämpliga bestämmelser därom, att utländska ägg skulle vid importen vara försedda med påstämpladt märke, angifvande det främmande ursprunget. Man minnes kanhända, att själfva professor Thyréns dialektiska förmåga kom till korta vid behandlingen af detta ömtåliga ärende i andra kammaren; greve Lagerbjelke redde sig bättre i första kammaren, i det han närmast ställde sig på afslagsståndpunkten och uteslutande lät de praktiska synpunkterna komma till heders. Vid 1910 års riksdag avancerade han till ordförande i kammarens första tillfälliga utskott, det som plägar få taga hand om folkuppfostringsfrågor, och handhade detta uppdrag så väl, att han äfven 1911 och 1912 togs i anspråk för samma post, vid dessa riksdagar dock i det andra utskottet, som handlägger ekonomiska frågor. Samtidigt anlätades han som suppleant: 1910 i konstitutionsutskottet, 1911 och 1912 i bevillningsutskottet. År 1913 blef han emellertid ordinarie ledamot i lagutskottet och kvarstod här till och med 1915 års riksdag. De senaste riksdagarna har Lagerbjelke icke haft säte i utskott, beroende på det ökade arbete, som kommit att åligger honom i riksgäldskontoret. Redan 1912 valdes han nämligen

till suppleant därstädes och är sedan 1913 ordinarie riksgäldsfullmäktig. Efter dr Otto Höglunds afgång bekläder han posten som fullmäktiges förste deputerad.

Som riksdagsman har Lagerbjelke gjort sig känd som en strängt saklig och gerna hörd deltagare i debatten. Hans partiåskådning är som ofvan nämnts högermannens, men han hör ingalunda till dem, som i ofruktbart motstånd mot reformkraven se det konservativa idealet. Fastmera har han vid mer än ett tillfälle visat sig ha öppen blick för tidens kraf. Till nykterhetsstävandena har han sålunda ställt sig mera förstående än många andra af första kammarens högermän och han har äfven i andra stycken vid mer än ett tillfälle lagt i dagen, att de sociala frågorna af honom behjertas. Sålunda var han en bland talarne till förmån för undersökning rörande de mindre bemidlades bostadsförhållanden och rörande de norrländska skogsarbetarnes ställning. När fråga väcktes om en officiell undersökning rörande truster och karteller, uppträdde han likaledes kraftigt för att en sådan skulle komma till stånd. Det var hufvudsakligen två skäl, menade han, som talade för en sådan. "Det första af dessa är, att truster och karteller med sin stora maktställning nog mången gång komma att sträfvä efter monopol; men nu visar erfarenheten, att missbruk därvidlag hindras af *själfoa offentligheten*, som nu just skulle vinnas genom den af utskottet ifrågasatta undersökningen." För det andra skulle denna "medföra ökade insikter i landets näringslif, hvilket torde hafva stor betydelse först och främst ur statens synpunkt. Staten har mycket att göra med dessa truster och karteller t. ex. vid upphandlingar och det är då af vikt för staten att känna dessa trusters arbetsätt."

På senare år har Lagerbjelke företrädesvis uppträtt i ekonomiska frågor — så t. ex. i år under remissdebatten — därvid läggande i dagen liknande sunda och praktiska åskådningssätt, som de, hvilka i det citerade anförandet kommo till synes. Gärna rör han sig med siffror, något, som lätt föranleder, att hans anföranden bli ofullständigt refererade i dagspressen, men som till gengäld skänker dem det säkra faktiska underlag, som icke förfelar att åt hans inlägg gifva synnerlig pondus. Anmärkningsvärd är också mångsidigheten af hans intressen. Hufvudvikten af hans verksamhet är emellertid numera förlagd till det finansiella området. Särskildt förtjänar erinras, att han redan år 1916 varnade för den alltjämt fortskridande belastningen af den inhemska lånemarknaden. Han förklarade sig ingalunda dela den ljusa uppfattning af denna, som då var förhärskande. Svårigheter kunde utan tvivel uppstå, äfven om de belopp, som skulle upplånas, icke uppginge till alltför många millioner. Det vill synas, som om förhållandena sedan dess utvecklats sig på ett sätt, som är på väg att gifva greve Lagerbjelke rätt.

Utänför sin riksdagsverksamhet har greve Lagerbjelke tagits i anspråk för flera andra offentliga uppdrag än riksgäldsfullmäktigskapet. Han har sålunda varit ordförande i kommittén för ordnandet af jordbrukets kreditförhållanden och ledamot af den kommitté, som hade att uppgöra förslag till instruktion för militieombudsmannen. Äfvenledes hade han säte i den kommitté, som hade att afgifva förslag till placeringen af folkpensionsförsäkringsverkets stora kapitalfonder, annat att förtiga.

Greve Lagerbjelke är äfven ledamot af styrelsen för Oscar-Josefina stiftelsen.

Sedan år 1897 är han i äktenskap förenad med Edit Vilhelmina Edelstam, dotter af häradshöfdingen Ernst August Edelstam och hans maka, född Odelberg

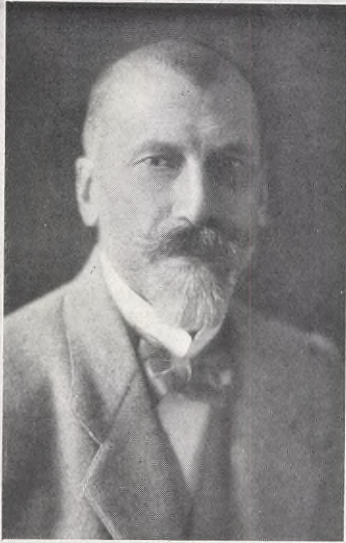

Foto. Rosenberg, Sthlm. Skizze: Bengt Sjöversparre.
EDVARD ROSENBERG. Landskapsmätare
— Stockholm. 60 år den 1 April.

Edvard Rosenberg. Stud. 77, elev v. Konstakadem. 72—82, hos Perséus 78: studerade i Paris och Normandie 82—84. Led. af Konstakad. Af hans målningar erinra vi om "Motiv från Södermanland" och "Marskväll", båda i Nationalmuseum, "Vårvinter", "Höstmorgon i soldis", "Hafsвик", "I ro", "Dyning". En af våra yppersta och mest populära svenska naturskildrare i färg.

*

Ledaren för Frälsningsarméns svenska afdelning, kommandör Joh. Ögrim fyller den 18 april 65 år.

Född i Norra Tjusts härad i Småland ägnade sig herr Ögrim först åt skollärarekallet. Vid Frälsningsarméns ankomst till Stockholm i slutet af år 1882 greps han emellertid af ett så djupt intresse

Foto. Svenson, Linnköping. Skizze: Bengt Sjöversparre.
JOH. ÖGRIM. Kommandör och ledare för Frälsningsarméns svenska afdelning. 65 år den 18 April.

för den nya rörelsen, att han först på försök och småningom helt och odeladt, med beviljad afsked från sin förra befattning, ägnade sig åt armén. Hans ovannliga begåfning som talare och administratör förde honom snabbt till de högsta posterna såväl inom den svenska afdelningen som senare i Norge och Finland, där han framgångsrikt verkade, tills han i maj 1912 såsom nyutnämnd kommandör återkallades till hemlandet och där blef bunden såsom främste ledaren af Frälsningsarméns rörelse i Sverige.

fare vid konservatoriet och som musikvetenskaplig författare och kompositör. — Född den 30 maj år 1853, i Göteborg blef V. student 1873 i Upsala och fortsatte därpå sina studier vid universitetet i Leipzig, där han förvärfvade fil. drsgraden med en afhandling om de svenska folkmelodierna. Innan V. definitivt blef bunden vid Stockholm, sedan 1901 såsom Musik. akad. sekreterare, gjorde han på 80-talet i egenskap af den främsta ledande kraften i Harmoniska sällskapet en betydande och för nya verk brytande insats i fädernestaden Göteborgs musiklif.

Till portr. å sid. 438.

Natten till den 1 april afled i sitt hem i Stockholm helt oväntadt Musikaliska akademins sekreterare, professor Karl Valentin i en ålder af 65 år.

För Sveriges och isynnerhet för hufvudstadens musiklif betyder detta dödsfall en stor och kännbar förlust. Såsom ledare af Borgarskolans populära musikaftnar och Folkkonserthörens kör förverkligade professor V. med outtröttlig energi och brinnande intresse sin stora idé att sprida kännedom om den goda musiken till vidsträcktare kretsar. Hand i hand med denna uppgift gick hans utomordentligt uppskattade föreläsningverksamhet, som för mången blef en instruktiv vägledare genom musikens värld. Sin djupa vetenskapliga bildning fick han tillfälle att göra fruktbarande såsom lä-

Efter fotografen. Skizze: Bengt Sjöversparre.
ÄNKEFRU ANNA MARIA GABRIELSSON,
Stora Fjiftlekull, Hvoettlands socken. 100 år den 1 April.

Af bankdirektör Knut Wallenberg med fru har Sverige i dagarna mottagit den största donation, som, med undantag för den Nobelska, någonsin utdelats i landet, nämligen en gåfva i värdepapper på 20 millioner kronor att fonderas till religiösa, välgörande, sociala, vetenskapliga, konstnärliga eller andra kulturella syften såsom äfven för främjande af hahdel, industri och andra näringar inom riket. Den storartade gåfvan, som utgör donators halfva förmögenhet förvaras i Stockholms enskilda banks notariatsafdelning såsom grundplåt för Knut och Alice Wallenbergs stiftelse.

Det officiella öfverlämnandet af donationen skedde vid Stockholms enskilda banks bolagsstämma på påskafton den 30 mars. Själ-

DONATIONER.

Nedanst. portr.: KONSUL OSCAR TRAPP, aftiden 1916, hvilken under sin listtid ägnade ett betydande och frikostigt intresse åt Helsingborgs stads kulturella utveckling liksom sina bästa krafter åt fädernestadens kommunala institutioner.

skrifna ledamöter i stiftelsen äro bankdirektör Knut Wallenberg, excellens Printzsköld och häradshöfding Marcus Wallenberg. Af bankens direktion utsågos bankdirektör J. Nachmanson och kapten O. Wallenberg.

Vid sitt första sammanträde den 30 mars beslöt stiftelsen, på

Foto. Esfelt, Kphmn.

förslag af donator, att första utdelningen af fonden skulle komma Stockholms stad till godo genom en donation af 1 million kronor till ett stadsbibliotek — detta dock mot villkor att stadsfullmäktige till byggnadens uppförande anslå medel ur Forsgrénska fonden, 575,000 kronor, samt till densamma upplåta fri och fritt liggande tomt.

*

Till minne af konsul *Oscar Trapp*, den framstående kommunalmanen och banbrytaren för fädernestadens utveckling har Helsingborg nyligen fått motaga en storartad donation, i det att dennes efterlämnade maka, konstnärinnan fru *Gisela Trapp* till Helsingborgs stad överlämnat den vackra egendomen *Fredriksdahl* att helt tagas i anspråk af stadens museum. Enligt donationsbrevet skola somliga delar af egendomen, däribland hufvudbyggnaden uteslutande disponeras för museiändamål och

Vidst. portr.: FRU GISELA TRAPP, f. Henckel, har till minne af sin 1916 aflidne make, konsul Oscar Trapp, donerat egendomen *Fredriksdahl* invid Helsingborg till denna stad till förmån för Helsingborgs museum. Foto. Almquist, Helsingborg.

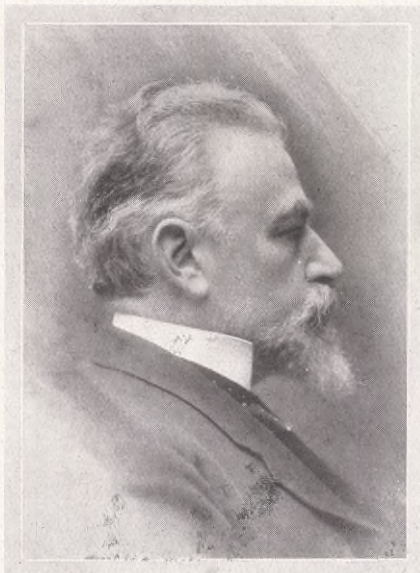
Nedanst. bild: EN VINTERBILD FRÅN DEN VACKRA HERRGÅRDEN FREDRIKSDAHL.

få aldrig styckas eller säljas, medan öfriga skola göras räntebärande för underhållande af de för museiändamål afskilda områdena.

Särskildt blir hufvudbyggnaden

Efter fotografier

Niche: Ernst Sjöberg.
BANKDIREKTÖR K. A. WALLEMBERG har instiftat en donation till Stockholms stad på 20 millioner kronor.

den af en uto nordtlig betydelse såsom ett slags monument öfver Helsingborgs kulturella lif i det att detsamma enligt donators bestämmelse skall inredas som ett museum och återställas till tiden omkring 1700-talet. Här skall företrädesvis samlas porträtt, föremål och minnen, som tillhört gamla helsingborgsfamiljer och som kunna bidraga att lefvandegöra stadens äldre historia.

Den vackra gåfvan som är en handling af pietet mot en älskad makes minne betyder en insats i svenskt museiväsende af största värde för hela vårt land.

*

Till bilder å nästa sida.

En af kontinentens förnämsta och sällsyntaste samlingar gammalt *Meissen-porslin* försålades den 9 april å Bukowskis sedvanliga vauktion. Kvantitativt är samlingen ej så stark, endast 65 nummer men innehåller den i gengäld föremål, som äro kända

SÄLLSYNT MEISSENGODS
OCH MEISSENPORSLIN
HOS BUKOWSKI:

Efter fotografi. Skulptör: Bengt Sjöbergparn.
"APOSTELN PAULUS" af Kändler 1735.
Höjd 40 cm.

Efter porträtt. Skulptör: Bengt Sjöbergparn.

KONSTFORSKAREN PROFES-
SOR ADOLF GOLDSCHMIDT,
inbjuden af Konsthistoriska säll-
skapet i Stockholm att där afhålla
föreläsningar.

Efter fotografi. Skulptör: Bengt Sjöbergparn.
"DANSEN KRING KÖRSBÄRSTRÄDET"
af Elias Meyer 1749. Höjd 35 cm.

i blott ytterst få exemplar eller rent af unika. Här finnes en hel del saker, signerade af den berömda *Johann Joachim Kändler*, hvilken år 1731 kom till fabriken som bildhuggare och modellör och blef verksam där ända till sin död 1775. Sålunda ser man af hans hand den monumentala *Aposteln*, inte mindre än 40 cm. hög samt de små utsökta pjäserna *Rättoisan* och *Herde*, den sistnämnda i Watteaut-stil. Af Kändlers samtida och medhjälpare *Fredrik Elias Meyer*, verksam från 1748, finns också ett flertal arbeten, hvaribland den ytterst näpna och graciösa *Dansen kring körsbärsträdet*. Slutligen har fransmannen *Michael Victor Acier*, som införskrefs från Paris år 1764, en af sina berömda stora sällskspsgrupper, som var hans specialitet, en konsert, signerad 1778. Bland samlingens märkligaste saker är också en stor terrin från omkring 1750 med målningar efter Hogarth.

Det ligger dock ett alldeles sär-
eget behag öfver dessa gamla pors-
linskonstverk med dess mjuka
linjer, milda färger och varma
glansdagar, en sirlig och graciös
konst, som hade sina naturliga
förutsättningar under det tidevarf,
hvarunder den såg sina bästa da-
gar, rococon, och till hvars bästa
och representativaste alster nuti-
den helt och hållet saknar mot-
stycke.

Efter fotografi. Skulptör: Bengt Sjöbergparn.
"KONSERT", stor sällskspsgrupp. Modell
af Acier. Höjd 30 cm

Den berömda konstforskaren, pro-
fessorn i konsthistoria vid Berlins
universitet, Geheime-regierungsrat
Adolf Goldschmidt, en af världens
förmämsta auktoriteter på
sitt område, vistas för närva-
rande i Stockholm såsom Konst-
historiska sällskapetets gäst för att
hålla ett par föreläsningar. Den
första, behandlande medeltida tysk
bildhuggarekonst, försiggick män-
dagen den 8 april i Stockholms
högskolas aula. Detta är den
första mera offentliga föreläsning
professor Goldschmidt hållit i
Sverige ehuru han någon gång
föret vistats här och är synnerli-
gen intresserad af och välbekant
med svenska förhållanden. Hans
föreläsningar nu ingå som ett led
i Konsthistoriska sällskapetets sträf-
van att få hit berömda föreläsare
och har föret som deras gäster
vistats celebriteter som Strzygow-
sky, Jens Thiis, Rochblave m. fl.

Professor Goldschmidt har i sin
forskning företrädesvis specialice-
rat sig på medeltidskonst och bland
hans förmämsta och mest bekanta
arbeten äro Lübecks skulptur och
måleri under medeltiden samt den
nyligen utkomna Tysk elfenbens-
konst under medeltiden. Äfvenså
är han en nutidens förmämste kän-
nare af Hollands 1600-tals måleri.

BLIF MEDARBETARE
- - I HVAR 8 DAG. - -

GREFVINNAN ELISABETH WACHTMEISTER.
FÖDD VON PLATEN. F. 1834. † 2 april.
Efter porträtt i olja af Albert Edelfelt.

Natten till d. 2 april afled i sitt hem i Stockholm f. d. statsfrun, enkegrefvinnan *Elisabeth Wachtmeister*, i en ålder af nära 84 år.

Född d. 25 juli 1834 förnade den hädangångna i sig det ädla blodet från två af våra förnämsta adliga ätter: fadern var statsrådet och chefen för sjöförsvarsdepartementet greve Balzar von Platen, son till Göta kanals uppsjönsman, modern var född

friherrinna De Geer till Leufsta och dotter till excellensen, greve Carl de Geer. Vid aderton års ålder ingick hon äktenskap med dåvarande löjtnanten, sedermera öfverstekammarherren greve Axel Fredrik Wachtmeister på Vanås. Genom sitt moderne var hon en af Sveriges rikaste arftagerskor: den De Geerska förmögenheten ansågs på Carl Johans tid vara den största i Sverige. Men det var icke genom sin rikedom hon kom i besittning af den enastående ställning inom den svenska, enkannerligen den skånska aristokratien hon under årtionden intagit. Därtill fordrades personliga egen-

hvilken hon var förenad i innerlig vänskap. Men "gamla grefvinnan" var icke blott la grande dame, som rörde sig i de storas kretsar. Äfven till de små — de underlydande på godsens — och till nödens boningar sträckte sig hennes ömma omtanke och lika omfattande som hjärtlig och försynt var den välgörenhet, som trufdes under hennes händer. Hennes namn knöts också till särskilda uttryck af humanitär verksamhet, att nämna t. ex. för skeppsbrutnas räddning. Särskildt skall hennes minne länge lefva på Kulla Gunnarstorp, hvilket hon mottog i arf
Forts. å sid. 443.

T. v.:
PROFESSOR KARL VALENTIN,
Musikaliska Akademiens sekreterare
F. 1853. † 1 april.

T. h.:
"NOCTURNE", skulptur i kalksten
af Fritz Rånge, skänkt till Göteborgs blifvande nya konserthus af grosshandlanden Ossian Ahrenberg därstädes och afsedd att ingå i den serie likartade konstverk man hopas få från likänkande donatorer i och för konserthusets förfärdande.
Text å sid. 443.

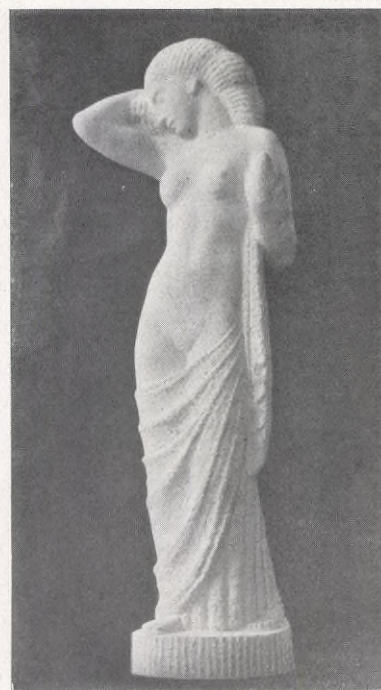

Amatörfoto. C. Öberg, Upsala.
100-ÅRS DAGEN, D. 27 MARS, AF TONSÄTTAREN J. A. JOSEPHSONS FÖDELSE HÖGTIDLIGHÄLLES VID HANS GRAF Å UPSALA KYRKO GÅRD. Director musices Hugo Alf vän nedlägger kransar från Musikaliska Akademien och O. D.

skåper, med hvilka hon blifvit rikt utrustad af naturens hand, och som hon aldrig upphörde att ytterligare förkofra: det goda och förnäma hjärtelaget, det förstående sinnet, den fina och säkra stil och tradition, som präglade hennes uppträdande hvart häst hon kom. Som värdinna i ett förnämt kultiveradt hem häidade hon på ett utomordentligt sätt en gammaldags gästfrihets traditioner såväl på det stora skånegodset som i hufvudstaden, där familjen brukade till bringa vintrarne och den hädangångna sedan 1890 som statsfru var knuten vid drottning Sofias hof, med

Foto. Hamn & Ist, Stölm. Kliché: Bengt Silfverparre.

Efter fotografen Kliché: Bengt Silfverparre.

I VARGLYAN.

FÖR HVAR 8 DAG AF ERNST LUNDQUIST.

BOB FALKNER var så förskrämd öfver sitt eget vanvettiga tilltag att han endast såg professor Währings hushållerska som genom en dimma, då hon öppnade tamburdörren för honom och släppte in honom i Bitvargens lya; han fick bara ett intryck af en hotfull jätkevinnna, som bidrog

att göra honom ännu mera knäsvag än han var förut. Men då han stod på byrselemattan inför den fruktansvärde gråe gubben i nattrocken, som satt där framme vid skrifbordet och harpunerade honom med ilska tentatorsblickar, fick han genast tillbaka hela sitt vilda mod, ty nu förstod han att han kastat sin yxa i sjön och att det bara gällde att klifva ut i vattnet efter den. Elsis porträtt, som satt på sin välkända plats öfver chäslongen, smålog också så uppmuntrande mot honom att det började kännas helt varmt om hjärtat under frackskjortan.

— Namnet var ju Falkner? frågade Bitvargen och bläddrade i en anteckningsbok utan att bevärdiga studenten med en hälsning. Bob Falkner? Här står noterat att en Bob Falkner af Stockholms nation tenderade astronomi den 17 januari och fick cum laude med frågetecken. Hvad innerst i Blåkulla har herrn då här att göra?

— Det är inte min mening att anmäla mig till tentamen, svarade Bob så käckt att han själf baxnade. Fastän det kan se så ut på min hvita halsduk. Nej, mitt ärenden är af mera personligt intim natur... Jag skall be allra ödmjukast att få... att få...

— Vägga en tia kanske? hånade den kraxande gubbrösten vid skrifbordet. Eller be om mitt namn på en växel i Upplandsbanken?

— Nej, att få... att få fria till herr professors dotter. Bitvargen släppte anteckningsboken och stirrade en stund med förstenadt Medusaansikte på den fräckaste af alla stockholmare.

— Jag har ingen dotter, sade han barskt.

— Jo visst, fröken Elsi, hon slitter ju lifslifvande där på väggen.

— Lillan? Hon är bara sexton år och går i pension ännu.

— Ja, det är just där jag har sett henne, jag bor nämligen midt emot flickskolan vid Svartbäcksgatan. Jag känner henne inte, har bara mött henne otaliga gånger och följt efter henne på afstånd. Det är väl minst tre kvarts år jag har plågats af en sådan kärlek till henne att jag hvarken kan äta eller sova eller läsa på examen. Men så tänkte jag: det måste bli ett slut på detta, och det finns ingen annan räddning från det bleka vansinnet än att sätta allt på ett kort och gå upp och fria. Professorn kan naturligtvis köra ut mig, kasta mig utför trapporna, för professorn är bestämdt starkare än jag, så utmattad som jag är efter att inte ha sofvit en enda blund i natt, men då har jag i alla fall gjort hvad jag har kunnat, ja nästan mer än som står i en människas makt, för professorn skall inte tro att det är någon barnlek att våga sig hit upp och sticka hufvudet i...

— I Bitvargens lya? ifyllde professor Währing sarkastiskt och reste sig i hela sin förkrossande längd. Han tog ett par långa hotfulla steg fram mot Bob, som bleknade och sneglade bort till tentamensfåtöljen bakom hvars skinnbastion han möjligen skulle kunna söka betäckning.

— I Bitvargens lya? upprepade professorn, och det var som om han långsamt vändt på orden med tungan för att riktigt njuta af dem.

— Ja, det var just så jag menade, sade Bob, o ch nu stod han verkligen med ett akrobatsprång bako m skinnstolen.

— Idiot! sade professorn föraktfullt. Ämnar ni försörja hustru och barn på ett cum laude i astronomi — med frågetecken?

— Nej, svarade Bob och blef modig igen, då han kände stödet mot den breda stolryggen. Nej, astronomi läste jag bara för att ställa mig in med professorn och för att två gånger få vistas under samma tak som fröken Elsi, då jag anmälde mig, och då jag tenderade. Jag skall slå om nu, jag lämnar Uppsala i morgon för att gå in i min fars bankirfirma i Stockholm... men jag kunde inte resa, förr än jag hade fått det här frieriet bakom mig.

— Herrn är väl inte son till Falkner & Ljungström? utbrast professorn och såg redan mycket mindre farlig ut.

— Jo, till den ena af dem, det nekar jag inte för, helst om det kan betraktas som en förmildrande omständighet, svarade Bob och välsignade i tankarna sin pappa för att han hörde till de högst taxerade på Östermalm.

Men nu hände något oväntadt. Professorn gjorde en åtbörd åt skinnstolen och sade i en ton, som var nästan höflig:

— Sitt ner.

Bob visste inte om han skulle lyda eller om det kanske var rådligare att dra sig mot dörren. Ett ljun-gande harpunkast från den gråa gubben kom honom emellertid att göra en slingrande rörelse och glida ner i tentamensstolen. Men det kändes som om han satt sig på sitt eget bultande hjärta.

— Ja, det här var en dum historia, utlät sig professorn och återtog sin plats vid skrifbordet. Och att jag ber herrn sitta ner är bara för att herrn skall hinna lugna sig litet, så att inte folk skall säga, då herrn kommer ut på gatan: Se, där är återigen en fattig syndare som har varit i Bitvargens käft och blifvit halft ihjältenterad. Något svar på frieriet behöfs ju inte, det har herrn redan fått.

— Och det är nej?

— Ja, det kan herrn ge sig tusan på — ett nej utan frågetecken.

Bob rätade upp sig i stolen.

— Professorn får vara god och ursäktta, sade han, men jag anser mig inte ha fått något svar alls förr än fröken Elsi har svarat själf.

— Hon känner er ju inte, människa, inte om hon stupar på er.

— Jag sitter i alla fall kvar i den här stolen som fastlimmad med syndetikon, förklarade Bob med dödsförakt, ända tills fröken Elsi har svarat själf. Jag fordrar att få tala med henne i professors närvaro. Förr går jag inte min väg, nej inte om så professorn tar både eldgaffeln och sin armstarka hushållerska till hjälp.

— Hvad tusan vet herrn om min hushållerskas armar? Det var det fräckaste herrn har sagt på den sista kvarten, och det vill inte säga litet.

— Nå, jag lofar att gå själfmant, bara jag först får tala med fröken Elsi i professors närvaro.

— Kommer aldrig i fråga. Men det är midt i min mottagningstimme, här kan ju komma tentander, och för att få ett hastigt slut på det här gycklet skall jag själf gå in till lillan och hämta herrns korg. Vänta i tre minuter.

Därmed försvann den långa, spöklika gråa nattrocken genom dörren till den inre våningen.

Men det dröjde mycket mer än tre minuter, innan han kom tillbaka. Bob hann tänka en hel massa tankar innan dess, och tankarna blefvo allt ljusare och

Forts. å sid. 442.

SVENSKA BRIGADEN I FINLAND.

Öfversta bilden: SVENSKA BRIGADEN I ULEÅBERG OMEDELBART FÖRE AFTÅGET TILL FRONTEN. — Förläggning i ett förutvarande döfstumsinstitut i en vacker barrskogs-trakt nära Uleåborg. — Efter fotografi.

Porträtten, fr. v.: KAPTEN D. W. H. HEIJKENSKJÖLD. F. 1888. Stupad vid Tammerfors 26 mars.

SERGEANT O. NYLÉN. Stupad vid Tammerfors.

J. H. ESPELUND. Stupad vid Haapamäki.
LÖJTNANT E. LÖFGREN. Sårad vid Tammerfors.

EN AF DE SVENSKA AMBULANSERNA: Grupp af sjuksystrarna och husmoder. Fr. v. husmodern fröken Lemke samt systrarna L. Ringquist, S. Rehlin, K. Hansson, E. Trädgårdh och sittande M. Andersson och M. Bogeman.

Till venster: SJUKSAL.

Se text å sidan 443.

KRYSSAREN "WOLFS" CHEF OCH MANSKAP MOTTAGAS I BERLIN.

Den 25 mars blef en stor högtidsdag för Berlin, då den ryktbara äventyrskryssaren *Wolfs* hjältemodige chef, *kapten Nerger* med besättning gjorde sitt intåg i den tyska hufvudstaden för att från *Lehrter Bahnhof* under stormande hyllningar och jubel från oöfverskådliga människoskaror föras till det kejsarliga slottet. Även kajsarinnan och de kronprinsliga prinsarna åsågo från kronprinsens palats förbitagandet af de präktiga sjömännen som nu hyllades såsom nationalhjältar.

*I cirkeln: CHEFEN, KORVETTKAPTENEN NERGER (x) OCH OFFICERARNE BLOMSTERHYLLAS när de vid *Lehrter bangården* sätta sig i spetsen för intåget.*

Mellerst: ANKOMSTEN TILL UNTER DEN LINDEN.

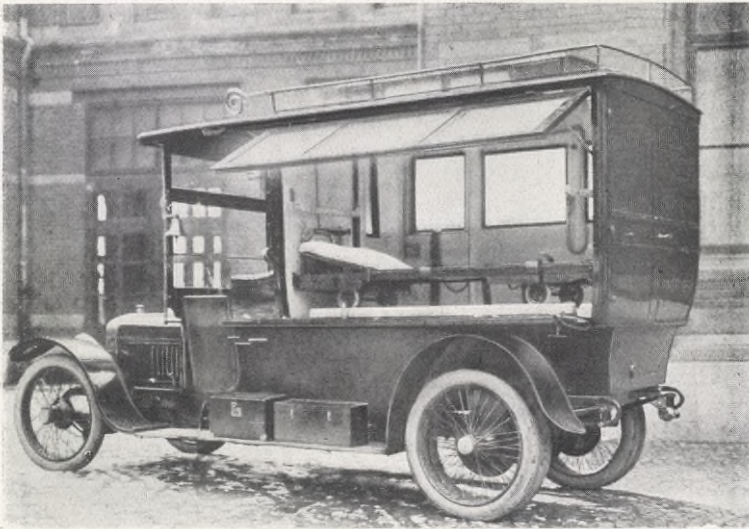
Nederst: KEJSARINNAN (x) som jemte några af småprinsarne åsåg intåget blef därefter jöremål för utomordentliga jubeldemonstrationer.

Efter fotos.

Kliche: Bengt Sjöverspar

Efter fotografi

GÖTEBORGS FÖRSTA AMBULANSBIL.

Kische: Bengt Sjöbergström

Forts. fr. sid. 439.

vänligare, ju mera han såg på Elsis porträtt, som han tagit ner från väggen och nu satt och höll mellan bägge sina händer. Hon såg så oppmuntrande ut på fotografien, de glada ögonen tittade fram lika utmanande under det ljusa hårburret som de alltid brukade, då han mötte henne på Svartbäcksgatan efter lektionernas slut. Åh, han visste nog att hon hade lagt märke till honom, och att hans envisa förälskade stirrande alls inte hade gjort något dåligt intryck på henne. Och hon hade reda på hvad han hette, det visste han genom sin värdinna fru Åsberg. Gumman berättade ju för honom härom dagen, då han var inne på syateljén för a. t. betala sin hyra, att lilla fröken Wähning nyss hade varit där och provat en klänning, och under profningen hade hon fört talet på fru Åsbergs hyresgäster och särskildt tyckts vara nyfiken på kandidat Falkner, "han den där lilla tjocka rödblommiga som ser ut som ett julgransäpple", hade hon uttryckt sig tvetydigt nog. Ja, var det egentligen så tvetydigt? Var inte Elsi i den åldern, då man ännu tycker väldigt bra om julgransäpplen? Och för resten kunde det där lindrigt ringaktande ordet ha varit en krigslist för att maskera för sömmerskan att hon hyste ett ganska varmt intresse för Bob. Fru Åsberg, den goda själen, hade emellertid gifvit sig till att berömma honom allt hvad tygen höllo, hon hade talat om hur ordentlig Bob var och hur hjälpsam mot fattiga kamrater, och skrutit med att han aldrig kom hem om nätterna med fruntimmersällskap, och att han hade en hel vildkattfamilj på vinden som han lät städerskan köpa hem mjölk åt.

Men då Bob kommit så långt i sina reflexioner som till vildkattorna, började hans ögonlock bli tunga och huvudet orkade inte bära upp sin egen tyngd. Han hade ju också legat klarvaken hela natten och grubblat på om han verkligen skulle våga sig upp i vargylan för att ställa sitt samvete till freds och sedan kunna resa i medvetandet att han gjort hvad som stod i hans makt... Elsis porträtt svepte sig småningom i en grå dimma, och i den dimman såg han små vilda kattungar klättra uppför osynliga snören, tills alltsammans blef ett enda virrvarr ...

Han sof som ett godt barn och hörde inte att dörren till den inre våningen öppnades och att Elsi kom infrasande följd hack i häl af sin pappa, som förgäfvets sökt hindra henne från att utföra sitt fasta beslut att gå och "säga nej själf". Och nu stod hon framför den sofvande tillbedjaren som satt där med litet gapande mun och hennes porträtt i knäet, krampaktigt omfattadt med bägge händerna, och då

hon hörde ett misstänkt hånfitter bakom sin rygg, vände hon ett par förgrymmade blå ögon mot iadern och hviskade:

— Du sa' ju själf att han inte har sofvit i natt för min skull.

Och så fortfor hon att betrakta den sofvande. En lång, krokig slinga af hans hår hade fallit ner i pannan, där den hängde som ett frågetecken; det såg för löjljigt ut, hon tog den varsamt mellan fingrarna och lade upp den på sin plats, men kunde ej stå emot frestelsen att stryka lätt med handen öfver hans hjässa.

— Hvad tar du dig till? röt professorn, och det var det som gjorde Bob klarvaken och kom honom att springa upp ur stolen, stirrande på Elsi som på en uppenbarelse från en annan och skönare värld.

Hon böjde litet på huvudet till hälsning, tog med lindrigt

våld porträttet ur hans händer och lade det på skrifbordet.

— Hör nu, kandidat Falkner, sade hon, och han kände så väl igen hennes lilla skälmaktigt kvitrande hämplingröst, som hon alltid koketterat med då han mötte henne på trottoaren i sällskap med ett par af de andra pensionsflickorna, hör nu, kandidat Falkner, var det kandidaten som tryckte ut glaset i fotografen Ostis skyltlåda härom natten och stal mitt porträtt?

— Ja, svarade Bob i underligt tankspridd ton, som om han tänkt på något helt annat, och tog sig me-

Foto. Centralateljén, Malmö.

Kische: Bengt Sjöbergström

DÄR TELEFONABONNENTERNA ICKE KLAGA. En 6-åring som hjälper till men vid behof kan ensam sköta sin telefonvexel med dess 40 abonnenter.

kaniskt med handen öfver hjässan, men jag skickade en anonym tia dagen därpå och har inte visat porträttet för en kotte. Men jag tyckte alldeles att det var någon nyss som strök...

— Stå inte här och prata dumheter, fräste Bitvargen till sin dotter och ville ta henne i armen för att leda ut henne. Men hon gjorde sig lös och sade hastigt och i bestämd ton till Bob:

— Kandidaten skall inte bli ledsn, men jag är alldeles för ung att gifta mig ännu, och jag vill allt stanna hemma hos far lite till för att se hur det går. Men vi kan ju komma öfverens om en sak. Om kandidaten får höra att far har gift om sig... så 'nt ser man ju alltid i tidningarne...

— Gemena unge! kom det halfkvädfd från professorn.

— Ja, far kommer att gifta om sig, forlor Elsi utan att låta sig bekomma. Han har alltid bytt om hushållerskor två gånger om året, därför att de ha varit för beskedliga, han tycker inte om fruntimmer som ä' måhän och bara jama med. Men nu har han i ett helt år haft en som säger emot honom alltjämt, och hon kommer nog att bli fru i huset. Men styfmor vill jag inte ha...

Bob såg lika frånvarande och förvirrad ut som förut och bara stammade:

— Ja, men jag tyckte precis det var någon som...

— Så att när kandidaten får veta det, kan kandidaten gärna höra sig för en gång till, och om jag då är oförlofvad...

— Jag tyckte precis...

— Jaha, kandidaten tyckte alldeles rätt, det var jag

som strök kandidaten öfver håret, för jag tycker väldigt bra om kandidaten, och jag har tänkt på kandidaten i minst tre kvarts år...

— Nej, nu går det för långt! utbrast Bitvargen. — Och sådant skall jag stå och höra på i mitt eget rum! Packa sig genast iväg, kandidat Falkner, om han inte vill att jag skall telefonera efter polis!

Professorn såg ut som om han var nära att få ett apoplektiskt anfall, och Bob ansåg för rädligast att ta till flykten. Men han flydde ju nästan som segrare, tröstade han sig; Elsi hade gifvit honom nästan ett löfte, och då han vände sig om i dörren, innan han drog igen den efter sig, såg han henne stå med ett omotståndligt strålände leende bakom fadern, som sjunkit utmattad ned på skrifstolen, och öfver hans ilsket borstiga hufvud gjorde hon med vänstra handen en afskedsviiftning så ifrig, att hennes små fingrar fladdrade som lärkvingar...

Då Bob kom ut i tamburen stod hushållerskan händelsevis där, och nu såg han att hon var både ung och såg bra ut fastän hon var litet för rikligt välsignad med Guds gåfvor på framsidan. Det spratt till i honom af ett triumferande framtidshopp, och just som hon stängde dörren efter honom ropade han in genom springan:

— Å, hvad fröken skulle ta sig bra ut som professorska i astronomi!

Sedan nästan kastade han sig utför trapporna med långa skutt utan den ringaste beräkning, och när han stod nere på trottoaren utan att ha brutit hvarken arm eller ben såg han stolt och lycklig ut som en ung gud.

GREFVINNAN ELISABETH WACHTMEISTER.

Forts. fr. sid. 438.

efter sin fader och som hon valde till enkesäte efter sin makes frånfälle 1899. Under hennes vård vann detta genom sitt läge, sin arkitektur och sina konstskatter utmärkta herresäte anseende som det förnämsta aristokratiet i Skåne.

Närmast sörjes den hädangångna af efterlevande barn, sönerna hofstallmästaren greve Carl W. på Vanås, greve Axel W. på Kulla Gunnarstorp, och greve Henning W. på Strömsbergs bruk i Uppland samt dottern fru Louise Breitholz och barnbarn. Men i vida kretsar utöfver den närmaste skall hennes ljusa ädla personlighet bevaras i tacksamt och välsignadt minne.

NOCTURNE.

Till bild å sid. 438.

Af skeppsklareraren Ossian Ahrenberg har Göteborgs blifvande nya konserthus mottagit en vacker gåiva, en i kalksten utförd staty, benämnd *Nocturne*. Statyn, som är ett verk af den unge göteborgske målaren och bildhuggaren *Fritz Bange*, är närmast afsedd att ingå i den serie af nischfigurer, hvilka komma att pryda den blifvande konserthusbyggnaden, och hvaraf *Nocturne* är den första. Det vackra konstverket är tillsvidare enligt gifvarens önskan uppställt i det nuvarande konserthusets vänstra promenoar, där det kommer att ha sin plats tills den nya byggnaden blir fullbordad.

SVENSKA BRIGADEN I FINLAND

Till illustrationerna å sid. 440.

Under de hårda strider som de senaste dagarna rasat om det af de röda starkt försvarade *Tammerfors* ha lysande bragder utförts af *Svenska brigaden*. Af skäl som kunna förstås ha de hvita länge tvekat att bombardera den sedan veckor kringslutna staden. Situationen artade sig dock småningom så kritisk att en offensiv från de hvitas sida blef oundviklig. Det

var vid densamma Svenska brigaden med enastående tapperhet och dödsförakt fick tillfälle att göra den insats i det finska frihetskriget som blef af afgörande betydelse för skyddstruppernas segrar öfver större viktiga delar af *Tammerfors*.

Framgångarna ha likväl ej vunnits utan betydande förluster för de hjältomodiga svenska skarorna. Den autentiska förlustsiffran upptog 15 dödade, 17 sårade och 12 saknade. Af några bland dessa våra landsmän, som stupat på finsk jord för Finlands frihetsideal, är H. 8 D. satt i tillfälle att återgifva porträtt.

Vid ett senare, nytt stormanfall vid *Tammerfors* den 3 april gjorde Sverige ytterligare en smärtsam förlust, i det att den kände historikern och arkeologen doktor *Olof Palme* därvid stupade i Svenska brigadens främsta led, träffad af en fientlig, ögonblickligen dödande kula i hufvudet.

DEN TYSKE INFANTERIFLYGAREN.

Till illustrationerna å sid. 444.

Under den lifliga anfalls- och försvarsverksamheten vid vestfronten har en ny gren af flygväsendet uppkommit: Vid sidan af "artilleriflygaren", som under sin rekognosceringsverksamhet rör sig på afstånd, i de högsta höjderna, dit ögat knappt kan följa honom, har träd infanteriflygaren, som löser sin uppgift helt lågt öfver de egna eller fiendens linjer.

På grund af flygmaskinens stora hastighet är det naturligtvis oförlämpligt svårare att få en god öfverblick från en obetydlig höjd, än när man sväifar högt öfver terrägen; i samma grad tilltar äfven för flygaren faran att beskjas. Infanteriflygarens uppgift är likaså viktig, som den är mångsidig: De fientliga skyttegravarnas beskaftenhet måste han rekognoscera i alla detaljer, samt konstatera, hvar det finns minkastar- och kulsprutposter, observationsposter och underjordiska tillflyktsorter, ammunitionsläger, nya kommunikations- och tillgångsgravar, samt tillgångsvägar till de främsta linjerna. Å andra sidan är det här äfven fråga om att iakttaga verkan af de egna

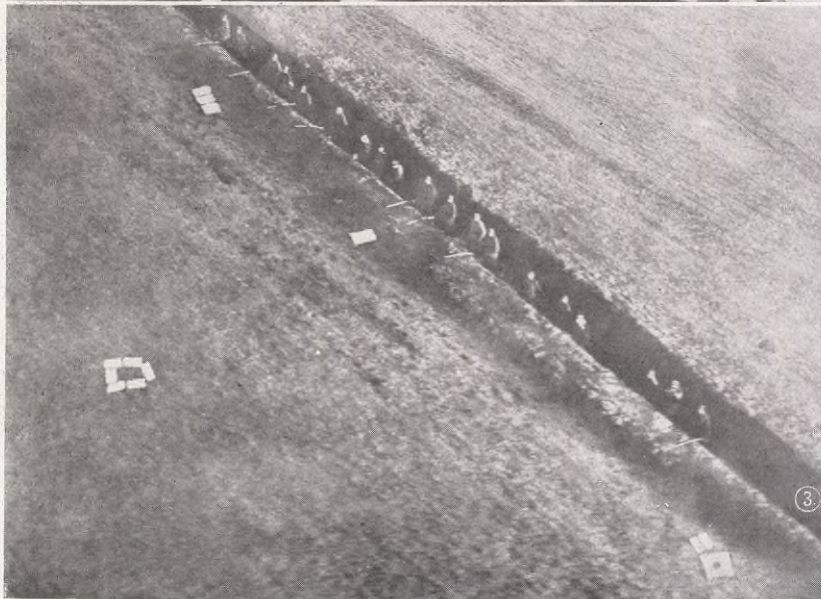
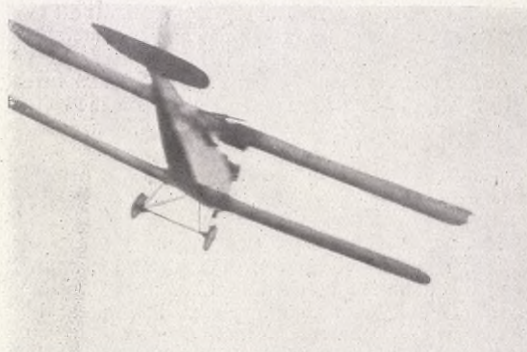

DEN TYSKE INFANTERIFLYGAREN.

1. INFANTERIFLYGAREN AFLOSSAR EN RÖKSIGNAL-PATRON som innehåller hans rapport. Man ser mannen i gasmasken längst t. h. å bilden öfverlämna patronen till besättningen i skyddsgrafven.

2. RAPPORTEN STUDERAS.

3. SOLDATERNA I SKYDDSGRAFVEN GIFVA INFANTERIFLYGAREN TECKEN genom olika placeringar af dukar vid grafkanten.

Forts. fr. sid. 443.

truppernas trum- och förstöringseld. I de stora strids-trakterna, där grafvarna för det mesta äro illa tilltygade af elden och där detaljerna därför försvinna, är detta icke alls någon lätt sak. Infanteriflygaren måste därför använda alla slags knep; han brukar t. ex. till sina fotografiska bilder — i enlighet med terrängens beskaffenhet — olika plåtar, samt drar nytta af slagskuggorna, motsvarande den skiftande solhöjden.

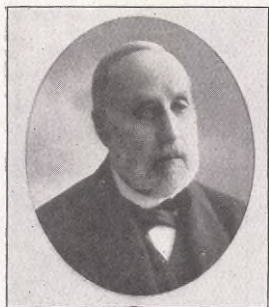
Naturligtvis hälsar motståndaren honom med den våldsammaste beskjutning, som kan tänkas: Flygförsvarskanoner, revolverkanoner, kulsprutor, m. il., göra ett förfärligt väsen, för att förhindra honom i att

Forts. å sid. 447.

Efter fotos.

Alto: Heltj Sjöbergare.

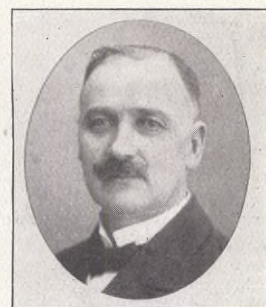
O. M. AGRELIUS.
F. d. Direktör. — Stockholm.
90 år 8 April.*

H. J. GEDDA.
Kamrerare. — Göteborg.
75 år 25 Mars.*

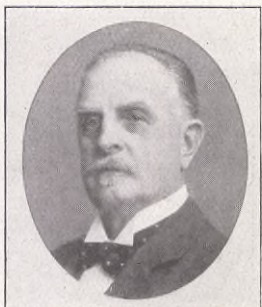
R. J. H. SCHUMBURG.
Konsul. — Stockholm.
70 år 6 April.*

N. O. OLSSON.
Landtbruk, Led. Riksd. A. K.
Rösta. 50 år 1 April.

J. C. DE LA GARDIE.
Grefve. Öfverstekammarjunk.
Kjesäter. 70 år 5 April.*

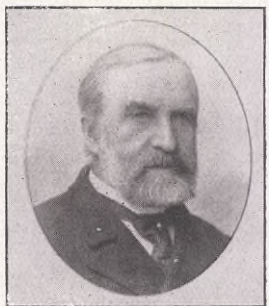
K. von SCHMALENSÉE.
Ingeniör. — Stockholm.
70 år 13 April.*

C. A. BREITHOLTZ.
Nyttnämnd öfverste o. chef f.
Svea art.-reg.*

S. E. SCHMIDT.
Nyttnämnd öfverste o. chef f.
Böden—Karlsborgs art.-reg.*

J. P. KLASON.
F. d. Professor. — Stockholm.
70 år 4 April.*

O. E. WESTIN.
F. d. Professor. — Stockholm.
70 år 5 April.*

E. G. FETRÉN.
Nyttnämnd professor i kirurgi
v. Upsala univ.*

J. A. SJÖQVIST.
Nyttnämnd prof. i kemi o. far-
maci v. Karolinska institutet.*

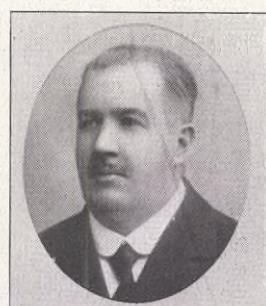
A. NORDQUIST.
Grosshandlande. — Stockholm.
60 år 30 Mars.*

G. LUNDEQVIST.
Fröken. — Stockholm.
60 år 27 Mars.*

C. E. P. T. HJELM.
Handlande. — Karlskrona.
50 år 13 Mars.*

E. LUNDQUIST.
Grosshandlande. — Göteborg.
50 år 27 Mars.*

* Data ä nästa sida.

I. PALMGREN.
Fröken. F. d. Skolförest.na.
Stockholm. 70 år 5 April.*

J. E. BRATTSTRÖM.
Postmästare. — Arboga.
60 år 2 April.

G. E. WINQVIST.
Borgmästare. — Hedemora.
50 år 3 April*.

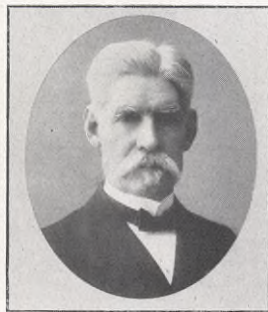
A. THÖRN.
Kyrkoherde. — Vissefjärda.
50 år 1 April.*

O. N. WAGENIUS †.
Kyrkoherde. F. d. kontr.-prost.
Ström. — F. 26. † 18 Mars.*

C. L. CARLING †.
Gödsegare. — Borås.
F. 40. † 21 Mars.*

H. R. LINDELL †.
Fabrikör. — Jönköping.
F. 56. † 17 Mars.*

P. A. S. H. POHLMANN †.
Förste stadsläkare. — Söder-
hamn. F. 62. D. 24 Mars.*

* Data här nedan.

MARCUS AGRELIUS. Stud. 46, anst. v. Köping—Hults jernv. 53, trafik-
chef 59—73, verkst. dir. v. Stockh.—Västerås—Bergsl. Jernv. bygn. o. traf.
73—79, t. Köp.—Hults jernv. 83—97. Då denna sistn. år såldes t. Trafik
a-b. Grängesh—Oxelös. Inträdde A. i dettas styr. o. qvarst. t. 09. Fortf.
i styr. f. Örebro—Köpings jernv.

HERMAN QEDDA. En af stift. af Allm. pens. o. enke-kassan i Göteborg
78 o. har allt sedan dess varit dess främste ledare; verkst. styr.-led. Under
hans ledning har denna kassa utan något som helst offentligt under-
stöd utvuxit till en institution af stor betydelse med fonder på mer än 4
mill. kronor. Kyrkofullm. 83—02. Stadsfullm. 90—12. Styr.-led. 97—16
i den på hans initiativ tillkomna Enke- o. pup.-kassan f. Göteborg. stads
embets- o. tjänstemän samt betjänte. Ledde inrättandet af Lotsverkets
ensk. pens.-kassa 85 o. stift. af Apotekarnes ensk. liffränte- o. pens.-kassa
86. Af stadsfullm. förordn. Journ. led. af Förmyndarnämnden sedan 84.

ROBERT SCHUMBURG. Elev v. Konstakad. 63—67, anatomlex. v. Karol.
inst. 67, jernv.-tj.-man 68—76. Inneh. af litograf. anst. o. boktr. i Upsala
77—81. Inneh. af firman Charles Hill i Stockholm 82—02. Portug. konsul
77—81. Styr.-led. i Alingsås bomullsväf. a-b. 85—95, styr.-led. o. ordf. i
centr.-styr. f. Sv. skyttefören. 89—03. Ordf. i finanskomm. f. Riksskytte-
festen 97. Led. af komm. f. utställn. i Stockh. s. å. Kurator f. Fuhрман-
ska stift sedan 88. Led. af komm.-st. o. nmd i Saltsjöbaden samt ordf.
i sundhetsnmd der 10—14.

CASIMIR DE LA GARDIE. Ujtn. v. Svea lifg. 69, major der 94, öfv.
ujtn. v. Heis. reg. 97, öfverste o. chef f. sistn. reg. 01, afsk. s. å. Ord.-off.
h. konpr. Gustaf 85, kammarh. 86, öfverstekammarjunk. tj.-gör. h. Konung
Gustaf sedan 08. Stormästare f. Timmermansorden sedan 05. Eg. o. be-
bor egend. Kjesäter i Söderm.

KURT VON SCHMALENSÉE. Utex. fr. Chalmers tekn. läroanst. M. 68,
ing. v. Bergsunds verkst. 69—81, ingenjör o. chef f. Finnboda varf 81—16.
Verkst. dir. i Bergsunds mek. verkst. a-b 05—16. Under chefstiden v.
Finnboda varf byggdes der bl. a. fartyg finska isbrytaren Murtaja, Stock-
holms stads "Isbrytaren II", pansarbåtarne Thule, Oden, Thor o. Wasa
samt pansarkryss. Fylgia, torpedkryss. Psilander o. minfart. Clas Fleming
samt dessutom två ryska kanonbåtar. Led. af Sv. verkstadsfören. öfver-
styr. sedan 05, dess ordf. 10—16. Magstratsbesikt.-man f. fartyg sedan
93. Mångårig ordf. till 16 i Nacka komm.-stämma o. nämnd samt i komm.-
fullmäktige.

AXEL BREITHOLTZ. F. 62, ujtn. v. Svea art.-reg. 82, major v. Upl. art.-
reg. 08, öfverstelöjtn. o. chef f. Gotl. art.-kår 11, öfverste o. chef f. Boden
—Karlsborgs art.-reg. 13, i dagarne utn. i öfverste o. chef f. Svea art.-reg.
SIXTEN SCHMIDT. F. 70, Ujtn. v. Västg.-dals reg. 90, v. A. Sven art.-
reg. 94, art.-stabsoff. 99, lär. v. Krigsskolan 03—07, major 11, chef f. Art.
o. ing. högsk. 11—15, öfv.-ljtn. v. Norrl. art.-reg. sistn. år; i dessa dagar
utn. i öfverste o. chef f. Boden—Karlsborgs art.-reg. Led. af Krigsvet.
akad.

PETER KLASON. Stud. 68, fil. dr 74, doc. i org. kemi v. Lunds univ. 74
—87, labor. i kemi 87, professor i kemi o. kem. teknol. v. Tekn. högsk. 90—
13. Led. af Vetensk.-akad., Landtbr.-akad. o. ordf. i hushålln.- o. slöjd-
afd., led. af Vet. soc. i Upsala, af Fysiograf. sällsk. i Lund; led. af Vet.
ensk.-akad., Nobelkomm. f. kemi. Vetenskapl. forskare. Biografi o. hel-
sid-portr. årg. IX: 28.

EDVARD WESTIN. Afg.-ex. M. fr. Teknolog. inst. 75, lektor i mek. o.
maskinlär. v. Tekn. högsk. 77—97; lär. i tillämp. mek. v. Art. o. ing. hög-
skol. 78—98, professor i maskinlär. v. Tekn. högsk. o. förestånd. f. fack-
skolan f. maskinbyggn.-konst o. mek. teknologi 97—13. Konsult. ingenjör.
GUSTAF PETRÉN. F. 74, stud. 92, fil. kand. 95, med. kand. 99, med. lic.

04. Aman.-ex. i anatomi 97—98, tf. prosector 02, aman. o. underläk. v. Lunds
las.-klin. 03—10, docent i kirurgi v. Lunds univ. 11. Under åren 09—18
tidvis tf. las.-läk. i ett flertal städer samt tf. professor i kirurgi i Lund.
I dagarne utnämnd t. professor i kirurgi v. Upsala univ.

JOHN SJÖQVIST. F. 63, stud. 84, med. dr 95, docent i kemi v. Karol.
inst. sedan s. å.; läk. v. Sörö hälsbad 94—96, v. Södertelje badanst. 97—
1900; öfverläk. v. Ronneby brunn 01—07. Inneh. en stor o. ansedd prak-
tik i Stockholm. i dagarne utnämnd t. professor i kemi o. farmaci v.
Karol. inst.

ARVID NORDQUIST. Start. efter afslut. skol- o. hand.-studier speceri-
affär i Stockholm, numera en af hufvudstadens största o. mest ansedda.
På sin tid stadsfullm.; led. af Borgerskapets femtio äldsta o. af dess be-
medlingskommision. Led. af styr. f. Stockh. specerihandl.-fören.
GERDA LUNDEQUIST. Sedan 70 anst. i fabr. C. G. Collins optiska affär
i Stockholm, var under några år deleg. i firman o. är sedan 16 ensam
inneh. af den ansedda o. inom sin branche mycket framstående affären.

CARL HJELM. Inneh. af firman C. R. H. i Karlskrona. Ordf. i Kkrona
lifsmed.-nmd. i hand. o. sjöf.-nmd.; led. af handelsfören. fullm., af vatten-
ledn.-styr. Led. af styr. f. bank a-b. Södra Sverige afd.-kontor, v. ordf. i
styr. f. a-b. Kkrona träexport; ordf. o. verkst. dir. i Kkrona stufveri a-b.
ERIK LUNDEQUIST. Anst. efter afslut. skolstudier i den af fadern grund-
stora bosättn.-affären Ferd. L. & Co i Göteborg o. blef deleg. 95. Priv-
sekr. å sv. kommiss. å världsutställn. i Chicago 93; led. af styr. f. Sv.
Mässan i Göteborg 18.

IDA PALMGREN. Anst. 77 såsom förestånd. f. slöjdfad. i "Palmgrenska
skolan", grund. föreg. år af brodern rektor K E P. Afsk. fr. skolan 10.
Tilld. guldmedaljen "illis quorum meruere labores".

GUSTAF WINQVIST. Stud. 87, hofr.-ex. 92, e. länsnot. i Kopparb. län
98, borgmästare i Hedemora sedan 02; auditör i Dalreg sedan 08. Led.
o. sekr. i dir. f. Sätters hosp. sedan 10. Inspektor f. samskolan. Lands-
tingsman sedan 15. Styr.-led. i a-b. Gustaf Flint, styr.-ordf. i Stora Lång-
viks gruf a-b.

ARNOLD THÖRN. Stud. 91, prestv. 98, fäng.-pred. i Kalmar 99—03
kommun. i Vissefjärda 03—15, sedan sistn. år kyrkoh. der. Folkskolsinsp.
10—14, komm.-st. ordf. sedan 07, tax.-nmd. ordf. 08, landstingsman sedan
12. Åtnjöt 07 statsstip. f. studier i Tyskland af kristend.-undervisn. i
lärov. o. folkskolor. Diakonistyr. stiftsomb. sedan 10.

OLOF WAGENIUS †. Stud. 50, prestv. 69, past.-ex. 67, kyrkoh. i Ström
sedan 73, kontr.-prost i Jämtl. norra kontr. 04—08. Led. af Riksdagens
A. K. 84—87.

CLAS CARLING †. Arrend. efter afslut. skol- o. prakt. studier egend.
Strömma i Mark 60; öfvertog i arf efter fadern egend. Osdal 65 o. var
bosatt aer t. 97. Under en lång följd af år skattmäst. i Eilsb. läns hus-
hålln.-sällsk. t. 17; jemväl mångårig led. af hästprem.-nämnd o. ordf. i be-
skapsprem.-nämnd. Ordf. i länets skogsv.-styr. 05—15. Under en del år
landstingsman.

HENNING LINDELL †. Hufvuddeleg. i Lindells vägfabr. a-b. i Jönköp-
ping. anlagd 77 af fadern o. senare utvecklad t. betydande omfattning o.
ansedd. Dess verkst. dir. sedan ombild. t. a-b. 02. Stadsfullm. sedan
01, styr.-led. i Jönk. borgarkassa, led. af fattigv.-styr. 99—09; ordf. i styr.
f. Forserums mek. verkst.-a-b. sedan 10.

PETTER POHLMANN †. Stud. 81, med. lic. 96, prakt. läk. i Ullånger
96—98, läk. v. sjukstugan i Neder Kalix 98—04, andre stadsläk. i Söder-
hamn 04, förste sedan 11. Under en lång följd af år folkskolelärare i Sö-
derhamn. Ordf. i hälsov.-nmd.

uppfylla hans uppgift. Därför händer det äfven endast undantagsvis att infanteriflygaren vänder tillbaka med oskadad flygmaskin.

Ingenting af det, som försiggår i motståndarens gravar, kan döljas för infanteriflygarens spejande öga: Förberedelser till anfall, koncentrationer i gravarna, reservernas tillförsel, allt detta upptäcker han nästan ofelbart. På den oötydliga höjd, där han flyger, spelar väderleken naturligtvis ingen roll: Till och med vid lågt tågande moln och regn företar han sina flygningar, och när det kommer till anfall, varnar han i rätten tid de egna trupperna genom radiotelegrafiska signaler eller rökpatroner, ger signaler till artilleriets trum- eller förstöringseld samt griper själf in i striden med sin kulspruta. Ännu mera än dessa luftanfalls omedelbara verkan har det åstadkomna moraliska intrycket att betyda.

D:r Alfred Gradenwitz.

VÄRLDSKRIGET.

Efter den första veckans kraftiga genombrott inträdde en nödvändig paus i *tyskarnas offensiv på västfronten*. I stort sedt har denna återeröfrat hela den väldiga terräng, som tyskarna för jämt ett år sedan förlorade vid sitt uppmärksammade återtag under den förra blodiga Somme-offensiven. Den kraft och våldsamt som präglade det tyska anfallet mot det engelska frontafsnittet hade äfven revanschslaget oemotståndliga tempo. Trots sin häftighet och omfattning torde dock detsamma ej få betraktas som något annat än förspellet till de verkligt afgörande striderna. Dessa kunna uppstå först på den punkt, då den tyska offensivens vågor kastas fram mot en orubblig mur af försvar, som ej längre, utan de ödesdigraste följer, kan gifva vika.

En sådan punkt är *Amiens* — denna betydelsefulla järnvägsknut som bildar hjärtat för alla ententens trupptransporteringar i denna del af Frankrike. Den kil tyskarna slagit fram mellan *Arras* och *La Fère* riktar med all tydlighet spetsen mot detta hjärta. Om den skall nå sitt mål bli de närmaste dagarnas mest brännande spörsmål, sedan nu den tillfälliga pausen i offensiven synes vara slut. Medan de anfallande kraft denna tid för att hvila ut sina trupper och flytta fram det grofva artilleriet, ha de vikande emellertid

fått andrum att befästa sina ställningar och draga till sig betydande förstärkningar. Hvarje ögonblick för närmare den stora afgörande tysk-engelska kraftmätningen i det sista blodiga famntagat. Tillståndet är på denna punkt redan så kritiskt att man ansett det rådligast att flytta *Amiens'* statsarkiv till Rouen. Äfven befolkningen flyr i massor från den redan under beskjutning liggande staden.

Ännu så länge är detta hufvuddrabningen mellan hufvudfienderna, äfven om betydelsefulla saker samtidigt ske på andra håll. Närmast är detta i Oisedalen — vägen till Paris. Här ha tyskarna lyckats prassa sig fram ett godt stycke genom att till Noyon nu äfven lägga *Montdidier*, en synnerligen viktig järnvägsknut, genom hvars förlust fransmännen fått all förbindelse mellan Compiègne och Amiens afbruten.

Samtidigt med den nya framryckningen ha tyskarna lagt *Reims* under häftig eld såsom revansch för motståndarnas tidigare beskjutande af deras kvarter i Laon. I öfrigt tycks panik råda i de hotade landsdelarna och befolkningen flyr i skaror, särskildt från Compiègne, som ligger synnerligen blottadt efter tyskarnas intagande af *Montdidier*.

På de allierades sida tillmättes ett utomordentligt inflytande för kommande händelser *general Fochs* utnämning till generalissimus öfver samtliga entente-arméer vid västfronten.

Beskjutningen af Paris fortgår alltjämt. Om den hemlighetsfulla långskjutande kanonen har man nu fått ett riktigare begrepp sedan det klargjorts att vidundret — det första i sitt slag i världen — utgått från Krupps verkstäder. Dess tillverkningsomkostnader äro sådana att endast stora nationer kunna ikläda sig dem — helst då giganten snart nog brännes ned af de glödande projektiler den för sina sagolika distanser utsänder.

Ett af greife Czernin framfördt meddelande om att *Clemenceau* före den senaste offensiven gjort ett närmande till Österrike-Ungern i och för eventuell separatfred men att han afböjde förhandlingarna annat än på basis af *Elsass-Lothringen* till Frankrike har i Frankrike väckt fullkomlig bestörtning och man väntar stormiga debatter som måhända komma att föranleda *Clemenceaus* störtande.

Det olyckliga Holland, som under världskrigets långa och svåra år på ett beundransvärdt sätt åt ömse håll värvat om sin neutralitet har ytterligare efter den kränkande tonnagefrågan fått känna på hvad det vill

säga att ligga mellan kämpande stormakter i det att England minerat *Vliessingen*, flottstation och landets enda segelrännas och har sålunda afstängt detsamma från de få möjligheter som ännu stå öppna.

ENGELSKT JÄTTE-AEROPLAN (typ *Handley-Page*), som oskadadt fallit i tyska händer. Måtten äro 30 meter bred, 20 meter längd och 6½ meter höjd; 2 motorer om hvardera 260 Hkr, hvilka drifva två fyrbbladiga propellrar. Besättningen är 5 man och bestyckningen 3 maskingevär.

GENERALFÄLTMÄRSKALKEN HERTIG ALBRECHT AF WÜRTEMBERG, öfverbefälhafvare öfver det yttersta östra frontafsnittet vid Västfronten. — Efter porträtt.

kriget sannolikt mest betydelsefulla offensiv. Härmed försattes serien med hertig Albrecht af Würtemberg, högste befälhafvare öfver den vid Östra franska gränsen opererande armén samt general von Hutier, som med glänsande framgång ledd offensiven vid tyske kronprinsens segerrika armégrupp.

I sitt förra nummer återgaf H. 8. D. bilder af några af de härförare, som nu på västfronten leda Tysklands senaste och under hela världs-

KAPTEN BUDECKE, en af Tysklands ypperste militärflygare; den tredje — närmast efter Immelmann och Bölcke — som erhöil Pour le mériteorden, har omkommit vid senaste striderna vid Västfronten.

Efter porträtt. GENERAL O. VON HUTIER, en af de framgångsrikaste arméföranne vid den stora Västfrontensiven.

INNEHÅLL: Grefve Johan Gustaf Lagerbjelke (biografi och helsidesporträtt). — Wallenbergiska mångmilliondonationen i Stockholm. — Trappska donationen i Helsingborg. — Svenska brigaden i Finland. — Bilder och porträtt till dagskrönikan. — Världskriget. — Veckans porträttgalleri. — "I Varglyan", prisbelönad novell af Ernst Lundquist.

INFANTERIGENERALEN VON STÖGER-STEINER, Österrike-Ungerns nuvarande krigsminister.

Till höger:

RYSKA REGERINGSKOMMISSARIERNAS DELEGATION I BERLIN I OCH FÖR UNDERTECKNANDE AF FREDSAFTALET. Fr. v.. PETROFF, folkkommissarien BONKAMP, stabskaptan CARLOBE, folkkommissarien HAUSMAN.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd. För Berättelser och Historietter gäller ovilkorligt förbud.